

MINISTRIA E ARSIMIT DHE E SHKENCËS  
BYROJA E ZHVILLIMIT TË ARSIMIT



Programi mësimor

# GJUHË ITALIANE

## për klasën VII

Shkup, 2023

## TË DHËNA THEMELORE PËR PROGRAMIN MËSIMOR

Lënda mësimore	Gjuhë italiane
Lloji/kategoria e lëndës mësimore	E detyrueshme
Klasa	VII (e shtatë)
Temat/fushat në programin mësimor	<ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>Unë dhe tjerët</i></li> <li>• <i>Mjedisi i drejtpërdrejtë</i></li> <li>• <i>Jeta e përditshme</i></li> <li>• <i>Koha e lirë</i></li> </ul>
Numri i orëve	2 orë në javë / 72 orë në vit
Pajisjet dhe mjetet	<ul style="list-style-type: none"> <li>• kompjuter, printer, projektor, pllakë, CD/DVD player, tabelë interaktive;</li> <li>• mjete ndihmëse, postera, ilustrime, fotografi, objekte, karta flesh, ngjitëse, letër, letër me ngjyra, çekiç, gërsërë, ngjitës, ngjyra druri, fllomastera etj.</li> <li>• tekste shkollore, manuale, fjalorë, revista, komike (të botuara dhe online)...</li> </ul>
Normativi i kuadrit mësimor	<p>Mësimin në gjuhën italiane mund ta realizojë personi i cili ka mbaruar:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-Studime të gjuhës italiane dhe literaturë – drejtimi mësimor, VII/1 ose VIA sipas KMK dhe 240 SETK,</li> <li>- Studime të gjuhës italiane dhe letërsi – drejtimi mësimor, VII/1 ose VIA sipas KMK dhe 240 SETK,</li> <li>- Studime të gjuhës italiane dhe literaturë - një tjetër drejtim dhe me arsim (kualifikim) të përshtatshëm pedagogjiko-psikologjik dhe metodologjik për mësimdhënien e italishtes në një institucion të arsimit të lartë të akredituar, VII/1 ose VIA sipas KMK dhe 240 SETK;</li> <li>- studime të dy lëndëve në gjuhën maqedonase dhe italiane, VII/1 ose VIA sipas KMK dhe 240 SETK;</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Studime për gjuhë dhe letërsi/letërsi italiane - një drejtim tjetër në kombinim me një gjuhë tjetër dhe me arsim të përshtatshëm pedagogjik - psikologjik dhe metodik (rikualifikim) për mësimdhënien e italishtes në një institucion të arsimit të lartë të akredituar, VII/1 ose VIA sipas KMK dhe 240 SETK</li> </ul>
--	---

## LIDHSHMËRIA ME STANDARDET KOMBËTARE

Rezultatet e të nxënit të përcaktuara në programin mësimor çojnë në përvetësimin e kompetencave të mëposhtme të mbuluara nga fusha **Përdorimi i gjuhëve të ndryshme** nga standardet kombëtare

	<i>Nxënësi /nxënësja din ose /mund të:</i>
II-A.12	të kuptojnë frazat dhe fjalorin e përdorur zakonisht në lidhje me fushat me rëndësi personale më të afërt (p.sh. informacione bazë personale dhe familjare, blerje, ushqim, shëndet, mjedis);
II-A.13	ta kuptojë pikën kryesore me mesazhe dhe njoftime të shkurtra, të qarta, të thjeshta;
II-A.14	të lexojë tekste të shkurtra e të thjeshta dhe të kuptojë mesazhe të shkurtra e të thjeshta brenda temave të njohura;
II-A.15	të gjej informata specifike në materiale të thjeshta të përditshme (reklama, prospekte, menu, orare, etj.);
II-A.16	të përdorë një sërë shprehjesh dhe fjalish për të përshkruar familjen dhe njerëzit e tjerë, kushtet e jetesës, interesat dhe aktivitetet e përditshme me fjalë të thjeshta;
II-A.17	të iniciojë dhe të marrë pjesë në biseda të shkurtra për tema të njohura;
II-A.18	të përdorë një sërë shprehjesh dhe fjalish për të përshkruar me fjalë të thjeshta: familjen dhe njerëzit e tjerë, kushtet e jetesës, interesat dhe aktivitetet e përditshme;
II-A.6	të shqiptojë qartë dhe saktë të gjithë zërat dhe grupet e zërit, duke respektuar rregullat për theksimin dhe intonacionin, ndërkohë që çdo parregullsi nuk e pengon komunikimin;
II-A.8	të shkruajë fjalët dhe shprehjet me saktësi relative, duke zbatuar rregullat e drejtshkrimit;
II-A.9	të respektojë rregullat themelore gramatikore dhe përjashtimet në të shprehurit me shkrim dhe me gojë.
	Nxënësi/nxënësja kupton dhe pranon se:

II-B.1	përmes mësimit të një gjuhe tjetër, lehtësohet mësimi i më shumë gjuhëve, zhvillohet mundësia e komunikimit me anëtarë të grupeve të ndryshme kulturore/gjuhësore;
II-B.2	njohja e më shumë gjuhëve lehtëson qasjen në burime që janë të dobishme për përvetësimin e lëndëve/përmbajtjeve të tjera mësimore;
II-B.3	përmes mësimit të gjuhëve të tjera zhvillohet interesi dhe kurioziteti për gjuhë dhe kultura të ndryshme;
I-B.4	përmes mësimit të gjuhëve të tjera zhvillohet respekti për kulturat e tjera dhe përmirësohen kompetencat ndërkulturore.

Programi mësimor përfshin gjithashtu kompetencat përkatëse nga fushat e mëposhtme transversale të Standardeve Kombëtare:

### Shkrim – leximi digjital

<i>Nxënësi / nxënësja di dhe mund:</i>	
IV-A.2	të vlerësojë se kur dhe në çfarë mënyre është e nevojshme dhe efektive përdorimi i TIK-ut për të zgjidhur një detyrë/problem;
IV-A.5	të përcaktojë se çfarë informacioni i nevojitet, të gjejë, përzgjedhë dhe shkarkojë të dhëna, informacione dhe përmbajtje digjitale;
IV-A.7	të zgjedhë dhe të përdorë mjetet e duhura të TIK-ut për të komunikuar, ndarë në mënyrë të sigurt informacionin, kontaktuar dhe bashkëpunuar me të tjerët në projekte online, në aktivitete sociale ose për nevoja personale;
IV-A.8	të përdorin përmbajtjen digjitale, rrjetet edukative dhe sociale dhe retë digjitale në mënyrë të sigurt dhe të përgjegjshme;
IV-A.9	në komunikimin me të tjerët në hapësirën digjitale multikulturore për të respektuar pjesëmarrësit e ndryshëm dhe për të ndjekur normat ligjore, kulturore dhe etike të sjelljes në hapësirën digjitale.
<i>Nxënësi/nxënësja kupton dhe pranon se:</i>	
IV-B.1	shkrim-leximi digjital është i nevojshëm për jetën e përditshme - lehtëson mësimin, jetën dhe punën, kontribuon në zgjerimin e komunikimit, kreativitetit dhe inovacionit, ofron mundësi të ndryshme për argëtim;
IV-B.3	Potencialet e TIK-ut do të rriten dhe duhet të monitorohen dhe përdoren, por gjithashtu duhet të ketë një qëndrim kritik ndaj besueshmërisë, konfidencialitetit dhe ndikimit të dhënave dhe informacionit që disponohet përmes pajisjeve digjitale.

## Zhvillimi personal social:

<i>Nxënësi/nxënësjë di dhe mund:</i>	
V-A.4	të bëjë një vlerësim të aftësive dhe të arriturave të tij/saj (duke përfshirë pikat e forta dhe të dobëta) dhe, në bazë të kësaj, të përcaktojë prioritetet që do të mundësojnë zhvillimin dhe avancimin e tij/saj;
V-A.6	të vendosë synime për mësimin dhe zhvillimin personal dhe të punojë në tejkalimin e sfidave që dalin në rrugën drejt realizimit të tyre;
V-A.7	të përdorë përvojat e veta për të lehtësuar mësimin e tij /saj dhe për të përshtatur sjelljen e tij në të ardhmen;
V-A.13	të komunikojë me të tjerët dhe të paraqitet në mënyrë të përshtatshme për situatën;
V-A.14	dëgjoj në mënyrë aktive dhe përgjigjet siç duhet, duke treguar ndjeshmëri dhe mirëkuptim për të tjerët dhe duke shprehur shqetësimet dhe nevojat personale në mënyrë konstruktive;
V-A.15	të bashkëpunojë me të tjerët në arritjen e qëllimeve të përbashkëta, duke ndarë pikëpamjet dhe nevojat e veta me të tjerët dhe duke marrë parasysh pikëpamjet dhe nevojat e të tjerëve;
V-A.17	për të kërkuar informata reciproke dhe mbështetje për veten, por edhe për të dhënë reagime dhe mbështetje konstruktive në dobi të tjerëve;
V-A.19	të bëjë sugjerime, të shqyrtojë mundësi të ndryshme dhe të parashikojë pasojat për të nxjerrë përfundime dhe për të marrë vendime racionale;
V-A.21	për të analizuar, vlerësuar dhe përmirësuar mësimin e tyre.
<i>Nxënësi/ nxënësjë kupton dhe pranon se:</i>	
V-B.3	arritjet dhe mirëqenia e dikujt varen kryesisht nga përpjekja që bën dhe rezultatet që ai arrin;
V-B.7	iniciativa, këmbëngulja dhe përgjegjësia janë të rëndësishme për kryerjen e detyrave, arritjen e qëllimeve dhe tejkalimin e sfidave në situatat e përditshme;
V-B.8	ndërveprimi me të tjerët është i dyanshëm - pasi ai ka të drejtë t'u kërkojë të tjerëve që t'i mundësojnë të përmbush interesat dhe nevojat e veta, ai gjithashtu ka përgjegjësinë t'u japë hapësirë të tjerëve për të kënaqur interesat dhe nevojat e tyre;
V-B.9	kërkimi i informatave reciproke dhe pranimi i kritikave konstruktive çon në përparimin personal në nivel individual dhe shoqëror.

### Shoqëria dhe kultura demokratike:

<i>Nxënësi/nxënësja din dhe mund:</i>	
VI-A.2	të analizojë sjelljen e vet për ta përmirësuar atë, duke vendosur synime reale dhe të arritshme për veprim aktiv në komunitet;
VI-A.3	të formulojë dhe argumentojë pikëpamjet e tij, të dëgjojë dhe analizojë pikëpamjet e njerëzve të tjerë dhe t'i trajtojë me respekt, edhe kur nuk është dakord;
VI-A.5	të kuptojë dallimet ndërmjet njerëzve mbi çdo bazë (gjinia dhe përkatësia etnike, mosha, aftësitë, statusi social, etj.);
VI-A.6	të njohë praninë e stereotipave dhe paragjytimeve tek vetja dhe të tjerët dhe të kundërshtojë diskriminimin;
VI-A.8	për të perceptuar atë që i bashkon dhe çfarë i ndan njerëzit në komunitet, për të gjetur mënyra për të kontribuar në përparimin e komunitetit, duke marrë parasysh nevojat dhe interesat e të gjithëve.
<i>Nxënësi/nxënësja kupton dhe pranon se:</i>	
VI-B.1	nuk duhet të diskriminojë në bazë të dallimeve ndërmjet njerëzve (gjinia dhe përkatësia etnike, mosha, aftësitë, statusi social, orientimi seksual, etj.);
VI-B.3	të drejtat e njeriut janë universale dhe kufijtë e të drejtave të çdo personi janë të drejtat dhe liritë e të tjerëve;
VI-B.5	barazia dhe kohezioni social janë të nevojshme për funksionimin e suksesshëm të komunitetit.

### Teknika, teknologjia dhe sipërmarrësia:

<i>Nxënësi/nxënësja di dhe mund:</i>	
VII-A.9	të marrë pjesë aktive në punën ekipore sipas rregullave të miratuara më parë dhe me respekt të vazhdueshëm për rolin dhe kontributin e të gjithë anëtarëve të ekipit.
<i>Nxënësi/nxënësja kupton dhe pranon se:</i>	
VII-B.4	etika e punës, ndjeshmëria kulturore dhe qëndrimi ndaj të tjerëve janë të rëndësishme për krijimin dhe ruajtjen e një klime pozitive pune.

### Të shprehurit artistik dhe kultura:

<i>Nxënësi/nxënësja di dhe mund:</i>	
--------------------------------------	--

VIII-A.6	t'i identifikoj dallimet dhe ngjashmëritë midis kulturës së tyre dhe kulturave të tjera në mjedisin e tyre të afërt dhe më të gjerë dhe për të analizuar lidhjen dhe ndërvarësinë e tyre.
<i>Nxënësi/nxënësja kupton dhe pranon se:</i>	
VIII-B.4	diversiteti kulturor ndikon në zhvillimin e identitetit të pjesëtarëve të kulturave të ndryshme;
VIII-B.5	dallimet ndërmjet kulturave duhet të shihen si mundësi për të mësuar dhe si sfidë për mirëkuptim dhe përparim të ndërsjellë;
VIII-B.6	respektimi dhe promovimi i kulturave të tjera kontribuon në sigurimin e respektimit të kulturës së dikujt nga të tjerët.

## REZULTATET E MËSIMIT

### Tema 1: UNË DHE TJERËT

Orët e përgjithshme: 16

#### Rezultatet e mësimi:

Nxënësi /nxënësja do të jetë i/e aftë të:

1. Kupton kuptimin global dhe të detajuar të deklaratave të thjeshta të dëgjua/të shkruara dhe teksteve të thjeshta shumë të shkurtra që përshkruajnë pamjen fizike;
2. Të përshkruajë me gojë pamjen e tij fizike dhe pamjen e një personi tjetër;
3. Përshkruani pamjen tuaj fizike dhe pamjen e një personi tjetër në një tekst shumë të shkurtër dhe të thjeshtë.

#### Përmbajtjet (dhe nocionet):

a) Aktet e të folurit:

- Kërkimi/dhënia e informatës në lidhje me përshkrimin e

#### Standardet e vlerësimit:

- Kupton shprehje ose një tekst shumë të shkurtër të dëgjuar dhe/ose të shkruar me një përshkrim të thjeshtë të pamjes fizike dhe

<p>personave (pamja fizike dhe veshja);</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Përshkrimi i pamjes fizike të njerëzve me karakteristika të përgjithshme.</li> </ul>	<p>veshjes së një personi;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ndan informacion nga deklarata të thjeshta të dëgjuara/të shkruara për të përshkruar pamjen fizike dhe veshjen e një personi në afërsi;</li> <li>• Përdor fjalë dhe shprehje të reja të përvetësuara gjatë shkëmbimit të informacionit për të përshkruar pamjen fizike të personave;</li> <li>• Ai me gojë përshkruan veten, një shok, një anëtar të familjes së tij;</li> <li>• Shkruan një tekst shumë të shkurtër të thjeshtë që përshkruan pamjen fizike të një personi të famshëm;</li> <li>• Shkruan një tekst shumë të shkurtër të thjeshtë për të përshkruar veten ose një person tjetër.</li> </ul>
<p>b) Njësitë leksikore:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Karakteristikat fizike (emra dhe mbiemra më të shpeshtë): <i>grande, piccolo, magro, grasso, alto, basso, bello, simpatico, carino...</i>; <i>Occhi neri/ verdi/ marroni/ blu/azzurri; capelli lunghi/corti/ biondi/castani;</i></li> <li>• Emra të cilët nënkuptojnë veshje: <i>l'abbigliamento, un abito, un vestito, una gonna, una camicia, i pantaloni, una maglietta, un maglione, i jeans, le scarpe, le scarpe da ginnastica;</i></li> <li>• Ngjyra: <i>bianco, nero, rosso, giallo, blu, grigio, marrone, verde, viola.</i></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kupton mbiemrat dhe emrat më të zakonshëm përshkrues që lidhen me përshkrimin e personave (pamja fizike dhe veshja);</li> <li>• Identifikon fjalët dhe shprehjet që lidhen me një përshkrim të pamjes fizike në një tekst të dëgjuar/të shkruar;</li> <li>• Emërton nocionet bazë të përdorur për të përshkruar pamjen fizike;</li> <li>• Shpjegon kuptimin e fjalëve që tregojnë veshje;</li> <li>• Numëron emrat që tregojnë veshje;</li> <li>• Përdor fjalë, në fjali, që tregojnë ngjyrë;</li> <li>• Përdor nocione dhe shprehje në fjali për të përshkruar pamjen fizike.</li> </ul>
<p>в) Strukturat gramatikore:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Përsëritja dhe thellimi i përmbajtjeve të programit mësimor për klasën e mëparshme: <ul style="list-style-type: none"> <li>- fonetika (shqiptimi dhe drejtshkrimi);</li> <li>- morfologjia (trajta, emri, mbiemëri, përemri, parafjala,</li> </ul> </li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dallon dhe shqipton drejt disa tinguj karakteristike të gjuhës italiane në fjalë, shprehje, grupe ritmike, fjali;</li> <li>• Shkruan drejt fjalët dhe shprehjet e sapopërvetësuara;</li> <li>• Shprehet me një shqiptim mjaft të saktë për të qenë e qartë;</li> <li>• Përdor format e duhura të mbiemrave përshkrues në kontekstin e</li> </ul>



ndajfolja).

- Përmbajtjet e reja:
- Mbiemrat (Aggettivi): përshtatja e mbiemrave
  - mbiemra dëftorë (dimostrativi): *questo, quello*:  
*Questo maglione mi piace molto. Quelle scarpe sono carine.*;
  - përshtatja e mbiemrave (accordo degli aggettivi):  
*I capelli di Sofia sono lunghi. Comprò un paio di pantaloni bianchi.* ;
  - vendi i mbiemrave në fjali:  
*Elena indossa una camicia rossa. Maria è una bella ragazza.*;
- Përemrat (Pronomi):
- interrogativi: *quale, chi, come*:  
*Qual è il tuo colore preferito?*;
- Ndajfoljet (Avverbi):
- e sasisë: *molto, poco*:  
*Mi piacciono molto gli abiti sportivi.*;
- e mënyrës: *bene, male*:  
*Marco canta molto bene.*;
- Parafjala (Preposizioni): *in, a, per*:  
*Questa camicia è per Carla. A Roberto piace il maglione verde.*;
- Kohët dhe mënyrat e foljeve (Tempi e modi verbali):
  - koha e tashme (presente indicativo): *portare,*

dhënë;

- Përdor trajtat e përshtatshme të gjinisë mashkullore dhe femërore për emrat dhe mbiemrat e sapo përvetësuar;
- Përdor trajtat e duhura të mbiemrave dëftorë: *questo, quello*;
- Bën pyetje duke përdorur përemrat: *quale, chi, eja*;
- Përdor ndajfoljet dhe parafjalët e sapo përvetësuar në fjali të thjeshta;
- Një dhe përdor trajtat e foljeve *portare, udsare, mettere* në kohën e tashme;
- Përdor formën mohuese të një pohimi të dhënë.

<p><i>indossare, mettere:</i>  <i>Luca indossa sempre una camicia bianca e un paio di scarpe nere.;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Fjalia (Frase):</li> <li>- dëftore: pohore dhe mohore (affermativa e negativa):  <i>Mi piacciono queste scarpe. Non mi piacciono queste scarpe. ;</i></li> <li>-pyetëse (interrogativa):  <i>Qual è il tuo colore preferito? Che cosa vuoi indossare per la festa di Antonio?</i></li> </ul>	
<p>ç) Përmbajtjet e diskutimit:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Stili i veshjes së të rinjve;</li> <li>• Kodeksi i veshjes në shkolla në Itali dhe në Maqedoni;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Numëron ngjashmëritë dhe dallimet në kodin e veshjes së shkollës në Itali dhe Maqedoni;</li> <li>• Numëron ngjashmëritë dhe dallimet në mënyrën e veshjes së të rinjve në Itali dhe Maqedoni;</li> </ul>
<p><b>Shembuj të aktiviteteve:</b>  <i>(Një pjesë e shembujve bashkojnë disa standarde vlerësimi të së njëjtës përmbajtje që mund të zbatohen në disa mësim.</i>  <i>Shembujt e dhënë mund të shërbejnë edhe si model për krijimin e aktiviteteve të reja për të njëjtat standarde ose për të tjera që nuk mbulojnë prej tyre.)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Aktivitetet e zakonshme për të filluar çdo mësim: përshëndetje, të shkruarit e datës dhe ditës së javës në tabelë dhe në një fletore, këndimi i një kënge të mësuar më parë.</li> <li>• Ushtrime për përvetësimin e theksit, ritmit dhe intonacionit karakteristik të gjuhës italiane. P.sh.: përsëritja e thënieve të shkurtra sipas një modeli të dëgjuar.</li> <li>• Renditja e fjalëve në fjali të shkurtra me njësi leksikore dhe përmbajtje gramatikore të përshtatshme.</li> <li>• Plotësimi i vendeve bosh në tabela dhe fjali me njësi leksikore dhe përmbajtje gramatikore të përshtatshme.</li> <li>• <i>Diktat</i> Të shkruarit e fjalive të thjeshta/ tekst i shkurtër sipas diktatit të lidhur me temën.</li> <li>• <i>Arritja te kuptimi.</i> Nxënësit shikojnë foto të personazheve të stripit <i>Corto Maltese</i> (ose strip tjetër) me mbiemra përshkrues të</li> </ul>	

dhënë nën ilustrimet dhe e zbulojnë kuptimin e tyre.

- *Gjinia dhe numri*. Mësimdhënësi shkruan fjali në tabelë (np.: *Luigi è magro. Elena è magra. I miei cugini sono tutti magri.*) sipas të cilave, nxënësit i realizojnë rregullat për formimin e gjinisë femrore dhe mashkullore. Mësimdhënësi plotëson përjashtime. Mandej nxënësit vetë formojnë fjali dhe lexojnë.
- *Aeroplan*. Secili nxënës e përshkruan vetveten mirëpo nuk e shkruan emrin e vetë. Më pas bëjnë një aeroplan nga fleta dhe i hedhin të gjitha bashkë. Secili nxënës merr një aeroplan, lexon fletën dhe merr me mend se cili nxënës përshkruhet në fletë.
- *Mbiemra përshkruet*. Nxënësit shikojnë fotografi me personalitete të njohura dhe nën fotografi duhet ti nënvizojnë mbiemrat përshkruet që i përshkruajnë personalitetet e fotografive. Sh.: *Laura Pausini ha i capelli neri/biondi*.
- *Përshkrimi i shokut tim*. Nxënësit shkruajnë emrat e tyre në një copë letre dhe i vendosin në një kuti, më pas secili nxënës vizaton një copë letre dhe përshkruan nxënësin emri i të cilit është shkruar në fletën e vizatuar.. Sh.: *Lei è Anna. È alta e magra, ha i capelli lunghi e castani. Ha gli occhi verdi. Porta un jeans e una maglietta viola*.
- *Capi di abbigliamento*. Nxënësit në dyshe ose grupe marrin një fletë me disa figura që tregojnë copa veshjesh. Mësuesi/ja tregon figurat (në një fletë letre ose duke përdorur një mjet digjital) një nga një, në renditje të përzier. Emërton rrobat dhe nxënësit në grup rrethojnë në fletën e punës figurat që ilustrojnë fjalët përkatëse të thëna nga mësimdhënësi. Grupi i parë që rrethon të gjitha fotot është fituesi. Më pas mësuesi i shkruan fjalët në tabelë, i shqipton dhe nxënësit përsërisin dhe thonë kuptimin në varësi të asaj se sa kanë mbajtur mend nga veprimtaria e mëparshme.
- *Ruota dei colori*.
- Mësimdhënësi i shkruan ngjyrat e rrotave që i bën vetë (ose duke përdorur një mjet digjital) dhe sjell fletë me objekte me ngjyra. Nxënësi rrotullon rrotën dhe mbi ngjyrën që ndalon duhet të vendosë më së shumti fletë me objektet në ngjyrën që i kanë rënë. Fitues është nxënësi që ka arritur të vendosë më shumë fletë objektësh në ngjyrën përkatëse në një kohë të caktuar.
- Plotëson vendet e zbrazura, tabela dhe fjali me njësi adekuate leksikore dhe gramatikore. Shembuj: *Maria ha i capelli biondi e corti. Lei è alta e magra*.
- *Harta logjike (mappa mentale)*. Nxënësit emërtojnë nocione dhe shprehje që lidhen me veshjen sipas paraqitjeve vizuale (kartolina, figura) dhe krijojnë një hartë logjike në lidhje me veshjet në hamer.

- Radhitje, në dialog fjali të dhëna në përbërje të përzier.
- *Cruciverba*. Nxënësit në dyshe zgjidhin një fjalëkryq, duke përdorur saktë fjalët që tregojnë rroba dhe ngjyra.
- *Chi sono?* Secili nxënës përshkruan vetveten me disa fjali të shkurtra në fletë, ku pastaj e ndrydh në formën e topit.
- Me një sinjal të dhënë nga mësuesi, nxënësit fillojnë t'i japin fletat njëri-tjetrit derisa të përzihen. Më pas secili nxënës lexon fletën që ka marrë dhe qëllon se kush ka përshkruar. Nëse ai nuk e qëllon, nxënësit tjerë mund ta qëllojnë.
- *Tocca il colore.....* Mësimdhënësi tregon: *Tocca il colore* (np. rosso) dhe të gjithë nxënësit duhet prekur diçka me ngjyrë të kuqe. Pastaj vazhdohet me ngjyrë tjetër. Rolin e animatorit mund ta ketë ndonjë nxënës.
- Bagazhi i humbur. Plotësimi i një formulari imagjinar të bagazheve të humbura në aeroport, të shkruar në gjuhën amtare të nxënësve. Në dyshe, nxënësit marrin një formular dhe udhëzimet e mëposhtme nga mësuesi: *Il tuo amico italiano viene a trovarti ma la compagnia aerea smarrisce il suo bagaglio. Tu gli spieghi come deve compilare il formulario.* • Njëri nga nxënësit i shpjegon tjetrit formularin në italisht, duke plotësuar formularin, duke treguar përbërjen e bagazhit të humbur (pjesë veshjesh dhe sende të tjera).
- *Che cosa indossi?* Nxënësit tregojnë se si janë të veshur. Psh.: *Indosso una camicia blu.*
- *Mi piace.../Non mi piace...* Mësuesi/ja tregon foto/video të veshjeve. Nxënësit tregojnë pëlqimet/mospëlqimet e tyre dhe shprehin shijet e tyre duke përdorur një mbiemër dëftor. Psh.: *Mi piace questa gonna. Non mi piace questo maglione. Mi piacciono questi pantaloni.*
- Nxënësit kontrollojnë njohuritë e marra nëpërmjet ushtrimeve interaktive online me plotësim, lidhje, memorie, tetëkahëshe, dyshe, e saktë/ e pasaktë, kuiz... (krijuar nga mësuesi ose duke përdorur mjete të ndryshme digjitale, si p.sh.: Liveworksheets, WordWall, LearningApps, Kahoot etj.).
- *Le celebra!* Mësimdhënësi tregon fotografi të njerëzve të famshëm italianë që nxënësit i përshkruajnë verbalisht me fjali të shkurtra (pamja fizike, veshje).
- *Personaggio misterioso*. Nxënësit në dyshe marrin një fletë me fotografi të disa personave (dokumenti mund të shfaqet në tabelë përmes një projektori). Secili nxënës zgjedh një personazh nga fotografitë pa i treguar tjetrit. Nxënësit me radhë i bëjnë pyetje njëri-tjetrit (*È una ragazza? È bionda? Indossa un vestito rosso?...*) dhe kush do të qëllon i pari personin e imagjinuar është fitues.

- Dëgjim/lexim me kuptim tekst dhe përgjigje të pyetjeve të llojit: *Chi? Che cosa? Quale? Come?*, saktë/pasaktë (vero/ falso), pyetje të hapura, pyetje për ndërlidhje të informatave ose pyetje me më shumë zgjidhje .

*Roberto è alto, grasso e molto forte. Ha i capelli lunghi e rossi. Il suo amico, Francesco, è basso e magro, ha i capelli corti e biondi.*

*Mia sorella si chiama Sara. Lei è alta e magra. Ha i capelli lunghi e castani e gli occhi marroni. Il suo colore preferito è il rosso. È molto carina.*

*La mia cantante preferita è Laura Pausini. Lei è alta e magra. Ha i capelli lunghi, neri e lisci. Ha gli occhi blu. Indossa spesso una camicia nera e jeans o pantaloni neri. È davvero simpatica. Adoro le sue canzoni.*

- Të shprehurit me gojë:  
- *Io sono alto/a e magro/a. Ho gli occhi verdi e i capelli neri.*
- Interaksioni gojor:  
Antonia: *Devo comprare un maglione per il compleanno di Marco. Sai qual è il suo colore preferito?*  
Marta: *Il Blu e il nero. A scuola Indossa sempre i pantaloni blu o neri.*
- Të shprehurit me shkrim. Nxënësit shkruajnë fjali të shkurtra të thjeshta me nocione që u referohen rrobave që veshin në situata/vende të ndryshme. Psh.: *Per andare a scuola/ al parco/ a una festa, indosso ...*
- Detyra projektuese – Albumi me fotografi dhe me përshkrime adekuate të nxënësve. Secili nxënës përshkruan vetveten psh,,: *Sono..., Mi piace indossare..., Il mio colore preferito è...* Gjethet bashkohen dhe diskutohet për shijet e modës.
- Krijimi në grup i një posterit me temën e Kodeksit të veshjes në shkollë (*indossare / non indossare*).
- Aktivitete për përmirësimin e shqiptimit dhe zhvillimin e kompetencës komunikuese të nxënësit: bashkëbisedim në italisht, luajtje me role, dramatizime.

## Tema 2: MJEDISI I DREJTPËRDREJTË

Orët e përgjithshme: 17

### Rezultatet e mësimit:

Nxënësi /nxënësjja do të aftësohen të:

1. Kupton globalisht dhe në detaje një tekst të shkurtër të dëgjuar dhe të shkruar me përshkrim të shtëpisë;
2. Përshkruan shtëpinë e tij gjatë të shprehurit gojor dhe ndërveprimit gojor;
3. Përshkruan shtëpinë e vet me një tekst të shkurtër e të thjeshtë.

### Përmbajtjet (dhe nocionet):

#### a) Aktet e të folurit:

- Kërkimi/dhënia e informatave për vendbanimin (adresa, lloji i vendbanimit);
- Shprehja e vend pozitës në hapësirë;
- Përshkrimi i shtëpisë së vet (dhomat, orendi elementare dhe sendet).

#### b) Njësitë leksikore:

- Shtëpia *casa, casa unifamiliare, casetta, villa, villetta, appartamento, condominio, abitazione, mansarda, monolocale, palazzo, palazzina, grattacielo, castello*;
- Hapësirat: *camera, soggiorno, camera per ragazzi*,

### Standardet e vlerësimit:

- Kupton globalisht një tekst të shkurtër të thjeshtë të dëgjuar dhe/ose të shkruar që përshkruan një shtëpi;
- Nxjerrë informacion nga shprehje të shkurtra të thjeshta të dëgjuara/të shkruara/tekst që përshkruan shtëpinë;
- E tregon adresën e tij/saj të banimit;
- Përgjigjet, me fjali të thjeshta, pyetjeve për llojin e vendbanimit;
- Shpreh, me fjali të thjeshta, vend pozitën e mobilieve dhe sendeve në shtëpi;
- Shkëmben informata dhe shprehet gojarisht për temën: Përshkrimi i shtëpisë;
  - Harton një tekst të shkurtër të thjeshtë me një përshkrim të shtëpisë / dhomës së preferuar në shtëpi.
- Kupton fjalë dhe shprehje të lidhura me përshkrimin e shtëpisë;
- Numëron deri më 100;
- I përdor numrat rendor deri më 100 në kontekstin e dhënë;

*camera da letto, cucina, sala da pranzo, bagno, studio, ripostiglio, corridoio, ingresso, cantina, balcone;*

- Orendit elementare: *mobile, divano, poltrona, letto, tavolo, sedia, comodino, elettrodomestico, frigorifero, forno, cucina elettrica;*
- Sendet e përdorura me shpesh: *telefono, portatile, televisore, cellulare, tablet, computer, ... ;*
- Numrat
- kryesor (cardinali): 1-100, 200, 300, ... 1000) dhe rendor (ordinali): 1-100.

- Emërton nocionet që tregojnë dhomat në shtëpi;
- Emërton nocionet që tregojnë mobileje;
- Emërton objektet e përdorura shpesh në shtëpi;
- Shpjegon kuptimin e fjalëve që tregojnë dhoma dhe mobilje në shtëpi;
- Përdor nocione dhe shprehje, me fjali të thjeshta, që lidhen me një përshkrim të shtëpisë.

c) Strukturat gramatikore:

- Përsëritja dhe thellimi i përmbajtjes së programeve mësimore për klasat e mëparshme:
- fonetika (shqiptimi dhe drejtshkrimi);
- morfologjia (trajta, emri, mbiemri, përemri, parafjala, ndajfolja, kohët dhe mënyra foljes);
- fjalitë (dëftore: pohore dhe mohore; pyetëse; thirrore).
  
- Përmbajtjet e reja:
  - Ndajfoljet ( Avverbi):
  - për vend (di luogo): *sopra, sotto, vicino, accanto, lontano, dentro, fuori*  
*Io e Marco abitiamo vicino. Lui abita al secondo piano e io abito sopra.;*
  - Parafjala (Preposizioni):  
Për vend: *a, in, da, su, sopra (+sostantivo), sotto (+sostantivo), dietro (+ sostantivo), davanti a (+ sostantivo)...*  
*Il libro è sul tavolo. La poltrona si trova davanti alla finestra.;*
  - Lidhëzat (Congiunzioni) : *e, anche, neanche, o*  
*Vivi in un condominio o in una casa unifamiliare?*
  - Kohët e foljeve dhe mënyrat (Tempi e modi verbali):  
-koha e tashme nga disa foljeve të parregullta pavetore dhe vetvetore (Presente indicativo di alcuni

- Dallon dhe shqipton saktë tinguj të caktuar në një kontekst të caktuar;
- Shkruan drejt fjalët dhe shprehjet e sapopërvetësuara;
- Shprehet gojarisht me shqiptim mjaft të saktë për t'u kuptuar;
- Përdor format e duhura të parafjalës së shquar;
- Përdor format e duhura njëjës dhe shumës të mbiemrave përshkrues dhe dëftorë në një kontekst të caktuar;
- Përdor mjetet e duhura të prezantimit në një kontekst të caktuar;
- Njeh ndajfoljet, parafjalët dhe lidhëzat e sapopërvetësuara dhe i përdor në fjali të thjeshta;
- Përdor format e duhura të foljeve më të zakonshme të parregullta, vetvetore dhe pavetore në kohën e tashme.



verbi irregolari, riflessivi, impersonali): *abitare, essere, trovarsi*:  
*Mi sveglio alle 7 di mattina. Faccio colazione e esco di casa. Piove.*

<p>ç) Përmbajtjet për diskutim:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Shtëpia në Itali dhe në Maqedoni;</li> <li>• Mënyra e të treguarit të adresës në Itali dhe në Maqedoni.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Percepton ngjashmëritë dhe dallimet e shtëpisë në Itali dhe Maqedoni;</li> <li>• Njeh dallimin në thënien e adresës së banimit në italisht dhe në gjuhën amtare.</li> </ul>
<p><b>Shembujt e aktiviteteve:</b></p> <p><i>(Një pjesë e shembujve bashkojnë disa standarde vlerësimi të së njëjtës përmbajtje që mund të zbatohen në disa orë. Shembujt e dhënë mund të shërbejnë edhe si model për krijimin e aktiviteteve të reja për të njëjtat standarde ose për të tjera që nuk mbulohen prej tyre.)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Aktivitetet e zakonshme për fillimin e çdo ore: përshëndetje, shkrim i datës dhe ditës së javës, në tabelë dhe në fletore, këndimi i një kënge të mësuar më parë.</li> <li>• Ushtrime për përvetësimin e theksit, ritmit dhe intonacionit karakteristik të gjuhës italiane. P.sh.: përsëritja e thënieve të shkurtra sipas një modeli të dëgjuar.</li> <li>• Renditja e fjalëve në fjali të shkurtra dhe figura në një renditje logjike. <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>La tombola della casa.</i> Secili nxënës vizaton një copë letre me ilustrim/fotografi që tregojnë objekte në shtëpi. Ai tregon fletën para të gjithë nxënësve dhe e thotë fjalën me zë në italisht.</li> <li>• Përshkrimi i një shtëpie ëndrrash. Nxënësit kanë për detyrë të shkruajnë një tekst të shkurtër për shtëpinë e tyre të ëndrrave, një përshkrim të dhomave dhe një përshkrim të objekteve në shtëpi.</li> <li>• Plotësimi i vendeve bosh në tabela dhe fjali me njësi leksikore dhe përmbajtje gramatikore të përshtatshme.</li> <li>• <i>Trova l'intruso</i> - për çdo dhomë ka dhënë nga një objekt që nuk i përket asaj dhome. Nxënësit nënvizojnë në fjali një fjalë ose fjalë që tregojnë sende që nuk i përkasin dhomës së caktuar. P.sh: <i>Che cosa c'è nel soggiorno ?- C'è il camino, ci sono i quadri, c'è la doccia, c'è la libreria, c'è il televisore.</i></li> <li>• <i>Numërimi deri më 100.</i> Nxënësit i numërojnë me vazhdimësi numrat prej 1 deri më 100, dhe pjesa tjetër po shikojnë për të vazhduar vargun. Nxënësi që gabon është jashtë loje.</li> </ul> </li> </ul>	

- *La ruota della fortuna.* Në një fletë letre (ose përdoret një mjet digjital) vizatohet një rrotë në formën e orës me shigjetë, në të cilën shkruhen numrat nga 1 deri në 100. Nxënësit lëvizin shigjetën dhe numrin në të cilin do të ndalon shigjeta e shkruajnë me shkronja në tabelë.
- Numri im i telefonit. Në dyshe, nxënësit shkëmbejnë numrat e tyre real ose imagjinar të celularit/fiksit. Njëri nxënës thotë numrin dhe tjetri e shënon me numra.
- *Qual è il tuo indirizzo?* Mësimdhënësi jep disa shembuj të adresave (destinatario, via, numero civico, citta') në Itali (Mario Rossi, Viale Europa 13, 20133 Milano). Disa nxënës thonë adresën e tyre në gjuhën e tyre amtare. Mësuesi/ja i shkruan në tabelë. Më pas nxënësit vërejnë dallime dhe së bashku bëjnë një krahasim për sa i përket renditjes së elementeve në adresë, duke nxjerrë një përfundim për dallimin në thënien e adresës në të dy gjuhët.
- Nxënësit shkruajnë në tabelë një fjali një herë duke përdorur numrat rendorë me fjalë. Psh.: *La mia amica vive al secondo piano. Voglio conquistare il primo posto nella gara di matematica.*
- Aktivitet për gjetjen e dhomave dhe objekteve në shtëpi. Nxënësit dëgjojnë një tekst të shkurtër që përshkruan një dhomë dite. Nxënësit dëgjojnë me vëmendje dhe në një fletë letre vizatojnë dhomën e ditës siç përshkruhet në tekst. Kur të gjithë nxënësit të kenë përfunduar aktivitetin, të gjithë tregojnë vizatimin e tyre.
- Harta logjike (mappa mentale). Nxënësit emërtojnë terma dhe shprehje që lidhen me dhomat dhe sendet në shtëpi sipas paraqitjeve vizuale (karta, ilustrime) dhe krijojnë një hartë logjike të fjalës shtëpi në hamer.
- *Trova le differenze.* Nxënësit punojnë në çifte. Secilit çift i jepen dy fotografi në të cilat ata gjejnë dallimet. Fituesi është çifti që vë në dukje të gjitha dallimet. p.sh *Nell'immagine A la finestra è dietro il divano, mentre nell'immagine B la finestra è vicino alla porta.*
  - *Gioco della memoria.* Nxënësit në dyshe bëjnë karta, në gjuhën maqedonase dhe italiane, me fjalët për dhomat e shtëpisë. Pastaj i kthejnë letrat në mënyrë që ajo që është shkruar të mos duket dhe luajnë memorie, domethënë duhet të gjejnë çiftin e fjalëve në maqedonisht dhe italisht që tregojnë të njëjtën dhomë.

- *Cruciverba*. Nxënësit, në dyshe, zgjidhin një fjalëkryq duke përdorur saktë fjalët që tregojnë objektet e shtëpisë.
- Renditja e fjalëve në fjali të shkurtra dhe figura sipas një renditje logjike.
- *Storia a catena*. Nxënësit ulen në një rreth dhe mësuesi fillon tregimin: *Nella mia casa c'è/ci sono...*
- Më pas nxënësi që është në të djathtë përsërit dhe shton një nocion që tregon një dhomë në shtëpi. Çdo nxënës vijues vazhdon duke përsëritur fillimisht fjalinë në të njëjtin rend siç është thënë dhe duke shtuar një fjalë të re - një dhomë në shtëpi.
- *Dove sono?*
- Dhomat e shtëpisë janë të shkruara në letra. Një nxënës nxjerr një kartë dhe duhet të shpjegojë me pantomimë se në cilën dhomë të shtëpisë ndodhet. Për shembull, nëse ai nxjerr një kuzhinë, ai mund të tregojë se si gatuan. Nxënësit e tjerë hamendësojnë. Duke bërë këtë, nxënësit vlerësohen reciprokisht përmes teknikës së semaforit.
- *Gioco delle sedie*. Secili nxënës qëndron në ulësen e vetë. Mësimdhënësi jep udhëzime se ku të qëndrojë nxënësi: *Mettiti davanti a/dietro /sopra, su/ accanto a*. Nxënësit lëvizin sipas udhëzimeve
- *Dettati illustrati*. Mësuesi lexon një tekst që përshkruan një dhomë në shtëpi. Nxënësit dëgjojnë dhe vizatojnë sipas përshkrimit. Më pas mësuesi/ja kontrollon nëse vizatimet përputhen me tekstin e lexuar.
- *Nella stanza c'è/ ci sono...* Mësimdhënësi/ja tregon foto të dhomave nga shtëpia dhe në tabelë, shkruan në dy kolona: *C'è/ Ci sono... Non c'è/ Non ci sono...* Nxënësit më pas dalin në tabelë dhe plotësojnë kolonat me fjalët e nevojshme (çfarë është/nuk është në ilustrim).
- Zgjidhja e kuizit të diturisë *Kahoot, LearningApps, liveworksheets*, të përbërë nga mësimdhënësi ose ekzistuesi.
- Dëgjimi/leximi me kuptim shumë tekst i shkurtër dhe përgjigje e pyetjes së llojit:  
*Chi? Che cosa? Quando? Dove?*, saktë/jo e saktë (vero/falso), pyetje të hapura, pyetje që lidhin informata ose pyetje me shumë zgjedhje.

*Abito in un appartamento al terzo piano nel centro di Perugia. Il mio appartamento è comodo e luminoso. Quando entri c'è subito il soggiorno, a destra della porta d'ingresso c'è la cucina. Dietro la porta del corridoio c'è il bagno. Di fianco al bagno c'è la camera da letto. Vicino al soggiorno c'è la mia camera. Ci sono anche due balconi, uno nel soggiorno e uno in cucina.*

- Shprehje gojore. Mësuesi/ja lëshon një video në të cilën paraqitet një shtëpi. Nxënësit përshkruajnë shtëpinë, cilat dhoma kanë parë, çfarë ka në dhomën e fëmijëve.
- Interaksioni gojor:

*Maria: Abiti in una casa monofamiliare o in un condominio?*

*Sofia: Abito in un appartamento al primo piano di un condominio.*

*Maria: E com'è il tuo appartamento?*

*Sofia: E' comodo e luminoso: Ci sono due camere da letto, un soggiorno grande, la cucina e il bagno.*

*Maria: Che cosa c'è nella tua camera da letto?*

*Sofia: Nella mia camera da letto c'è un armadio piccolo, vicino all'armadio c'è un letto grande e sopra il letto c'è un quadro.*

- Shprehje me shkrim: Përshkrimi i një dhome sipas një fotografie të dhënë. Nxënësit, të ndarë në grupe të vogla, hartojnë një tekst të shkurtër të thjeshtë duke përshkruar një dhomë sipas një fotografije të dhënë nga mësuesi. Më pas, përfaqësuesi i secilit grup lexon atë që është shkruar, duke treguar foton para shokëve të klasës. Nxënësit nga grupet e tjera dëgjojnë me vëmendje dhe plotësojnë nëse është e nevojshme. Në fund zgjidhet përbërja më e mirë.
  - Kuiz. Gjatë orës së mësimit, nxënësit (individualë ose në dyshe) lidhen me lidhjen e ofruar nga mësuesi, e cila ka një ushtrim me foto të disa dhomave dhe objekteve nga shtëpia dhe përgjigje të sugjeruara. Sipas figurës së dhënë nxënësit zgjedhin përgjigjen e saktë.
  - Detyrë projekti: *La mia casa ideale*. Nxënësit vizatojnë në një fletë letre (ose në kompjuter) shtëpinë e tyre ideale dhe e përshkruajnë atë me një tekst të shkurtër e të thjeshtë. Më pas ata ua prezantojnë të tjerëve shtëpinë e tyre ideale. Ky aktivitet mund të realizohet në mënyrë të pavarur ose në grup. Në fund, mund të ketë një votim për të zgjedhur idenë më të mirë.
  - Aktivitete për përmirësimin e shqiptimit dhe zhvillimin e kompetencës komunikuese të nxënësit: bashkëbisedim në italisht, luajtje me role, dramatizime.

### **Tema 3: JETA E PËRDITSHME**

Orët e përgjithshme: 19

#### **Rezultatet nga mësimi:**

Nxënësi/nxënësja do të aftësohet të:

1. Kupton në mënyrë globale dhe të detajuar një tekst të thjeshtë të shkurtër të dëgjuar/shkruar me përshkrim të aktiviteteve të jetës së përditshme;

2. Përshkruan me gojë dhe me një tekst të shkurtër e të thjeshtë jetën e tij/saj të përditshme;
3. Kërkon/jep informata për vaktet e tij ditore;
4. Harton një tekst të shkurtër të thjeshtë për vaktet e veta të përditshme.

Përmbajtjet (dhe nocionet):	Standardet e vlerësimit:
<p>a) Aktet e të folurit:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Përshkrimi i jetës së tij/saj të përditshme;</li> <li>• Kërkimi/dhënia e informacionit për vaktet e tyre ditore në bashkëveprim oral;</li> <li>• Të shprehë me një tekst të shkurtër të thjeshtë shprehitë që lidhen me vaktet e përditshme.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kupton globalisht një tekst të shkurtër të dëgjuar dhe/ose të shkruar që përshkruan aktivitete nga jeta e përditshme;</li> <li>• Përshkruan, me gojë, me fjali të thjeshta jetën e tij të përditshme;</li> <li>• Harton një tekst të shkurtër e të thjeshtë në të cilin përshkruan jetën e tij të përditshme;</li> <li>• Shkëmben informacion, në bashkëveprim oral, për shprehitë e tij/saj lidhur me vaktet e përditshme;</li> <li>• Shkruan një tekst të shkurtër të thjeshtë për shprehitë e tij lidhur me vaktet e përditshme;</li> <li>• Shprehet gojarisht me shqiptim mjaft të saktë për t'u kuptuar.</li> </ul>
<p>b) Njësitë leksikore:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Fjalë dhe shprehje që lidhen me aktivitetet e përditshme të një nxënësi: <i>alzarsi, lavarsi, vestirsi, andare a scuola, fare i compiti, fare una passeggiata, guardare un film, andare a letto, mangiare, bere, prendere;</i></li> <li>• Fjalët dhe shprehjet themelore që lidhen me ushqimin dhe pijet: <i>latte, acqua, formaggio, prosciutto, pane, burro, frutta,...;</i></li> <li>• Shujtat ditore: <i>prima colazione, pranzo, spuntino, cena;</i></li> <li>• <i>Numrat (përsëritja dhe thellimi);</i></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kupton fjalë dhe shprehje që lidhen me aktivitetet e përditshme të nxënësit;</li> <li>• Kupton dhe përdor në fjali të thjeshta nocionet themelore që tregojnë ushqim dhe pije;</li> <li>• Numëron fjalë dhe shprehje që tregojnë aktivitetet e përditshme të një nxënësi;</li> <li>• Shpjegon fjalët dhe shprehjet që lidhen me aktivitetet e përditshme;</li> <li>• Përcjell, nga gjuha amtare në gjuhën italiane, nocione themelore që tregojnë ushqim dhe pije;</li> <li>• Përdor fjalë dhe shprehje, në fjali, që lidhen me aktivitetet e përditshme;</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ora (përsëritja dhe thellimi ): <i>Sono le 7 meno un quarto. Ci vediamo alle 11 e mezza.</i></li> </ul>	
<p>c) Strukturat gramatikore:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Përsëritja dhe thellimi I përmbajtjeve të programeve mësimore për klasat paraprake: <ul style="list-style-type: none"> <li>- fonetika (shqiptimi dhe drejtshkrimi );</li> <li>- (trajta, emri, mbiemri, përemri, parafjala, ndajfolja, kohë dhe mënyra foljeje).</li> </ul> </li> <li>• Përmbajtjet e reja: <ul style="list-style-type: none"> <li>- Trajta (Articolo): <ul style="list-style-type: none"> <li>- partitiv (partitivo): <i>Mangio del pane e bevo dell'acqua.;</i></li> </ul> </li> <li>- Përemrat (Pronomi): <ul style="list-style-type: none"> <li>- përemrat vetvetor ( pronomi riflessivi): <i>mi,ti,si,ci,vi,si:</i> <i>Di solito mi alzo tardi.;</i></li> </ul> </li> <li>- Ndajfolje (Avverbi): <ul style="list-style-type: none"> <li>-kohe (di tempo): <i>di solito, spesso, sempre, raramente, ogni tanto, tardi, presto:</i> <i>Di solito esco con gli amici sabato sera. Ogni tanto faccio colazione con Francesca.;</i></li> </ul> </li> <li>- Parafjala (Preposizioni): <i>prima, dopo :</i> <i>Ogni domenica, dopo pranzo, vado a fare una lunga passeggiata.;</i></li> </ul> </li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Shkruan drejt fjalët dhe shprehjet e sapopërvetësuar;</li> <li>• Përdor format e duhura të njës partitive në kontekst të caktuar;</li> <li>• Përdor trajtat e përshtatshme të gjinisë mashkullore dhe femërore për emrat dhe mbiemrat e sapopërvetësuar;</li> <li>• Përdor trajtat e duhura të përemrave reflektiv kur shpreh aktivitete nga jeta e përditshme;</li> <li>• Përdor ndajfoljet dhe parafjalët e sapopërvetësuar në fjali të thjeshta;</li> <li>• Përdor trajtat e duhura të foljeve të sapopërvetësuar në kohën e tashme.</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>- Kohët dhe mënyrat e foljeve (Tempi e modi verbali):</li> <li>- koha e tashme e foljeve (presente indicativo dei verbi): <i>lavarsi, vestirsi, alzarsi, pettinarsi, svegliarsi, mangiare, bere, prendere:</i></li> <li><i>Ogni giorno mi sveglio alle 7, mi vesto e vado a fare colazione.</i></li> </ul>	
<p>ç) Përmbajtjet e diskutimit:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Jeta e përditshme e nxënësve në Itali dhe Maqedoni;</li> <li>• Gatime tipike të Italisë dhe Maqedonisë;</li> <li>• Zakonet që lidhen me vaktet e përditshme në Itali dhe në kulturën e saj.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• I numëron dhe shpjegon ngjashmëritë dhe dallimet që lidhen me jetën e përditshme të nxënësve në Itali dhe Maqedoni;</li> <li>• I numëron dhe shpjegon ngjashmëritë dhe ndryshimet që lidhen me gatimet dhe vaktet e përditshme në Itali dhe Maqedoni.</li> </ul>
<p><b>Shembuj të aktiviteteve:</b></p> <p><i>(Një pjesë e shembujve bashkojnë disa standarde vlerësimi të së njëjtës përmbajtje që mund të zbatohen në disa mësim. Shembujt e dhënë mund të shërbejnë edhe si model për krijimin e aktiviteteve të reja për të njëjtat standarde ose për të tjera që nuk mbulohen prej tyre.)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Aktivitetet e zakonshme për të filluar çdo orë: përshëndetje, shkrimi i datës dhe ditës në tabelë dhe javës në një fletore, këndimi i një kënge të mësuar më parë.</li> <li>• Dëgjimi, dallimi dhe shqiptimi i zërave. P.sh.: nxënësit dëgjojnë fjalët dhe ngrenë dorën kur dëgjojnë fjalën me zërin e kërkuar; nxënësit dëgjojnë fjalët dhe i përsërisin ato.</li> <li>• Ushtrime për përvetësimin e theksit, ritmit dhe intonacionit karakteristik të gjuhës italiane. P.sh.: përsëritja e thënieve të shkurtra sipas një modeli të dëgjuar.</li> <li>• Ushtrime për dallimin e grafemave dhe të drejtshkrimit të fjalëve. P.sh.: dëgjimi i fjalëve dhe nënvizimi i grafemave për një tingull të caktuar.</li> </ul>	



- Renditja e fjalëve në fjali të shkurtra dhe figura në një renditje logjike.
- Plotësimi i vendeve boshe në tabela dhe fjali me njësi leksikore dhe përmbajtje gramatikore të përshtatshme.
- *Zbulimi i kuptimit*. Nxënësit shikojnë një video në internet ku përshkruhen aktivitete nga jeta e përditshme dhe zbulojnë kuptimin e fjalëve dhe shprehjeve. Më pas i kopjojnë në fletore. Pranë tyre shkruajnë ekuivalentët në gjuhën e tyre amtare.
  - *Stuhi idesh*. Mësimdhënësi shkruan në tabelë për shembull: *colazione*, ndërsa nxënësit shkruajnë fjalë dhe shprehje që kanë të bëjnë me fjalët e shkruajtura në tabelë.
  - *Che cosa mangio a pranzo?*
  - Mësuesi/ja u jep nxënësve një fletë letre me figura ushqimesh dhe pijesh dhe u lëshon një tekst audio (dialog). Nxënësit dëgjojnë tekstin e shkurtër (dialogun) dhe rrethojnë figurat e fjalëve që tregojnë ushqim dhe pije.
  - *Bën meny*. Mësuesi/ja i ndan nxënësit në dyshe dhe secila dyshe bën një meny për restorantin e tyre.
  - *Cloze*. Nxënësit plotësojnë vendet bosh në një tekst të shkurtër me folje që shprehin aktivitetet e përditshme, të cilat më parë janë dhënë sipas rendit të përzier.
  - *Gioco domino*. Nxënësit marrin kartela që i bashkojnë në atë mënyrë që përemrin vector dhe vetvector e ndërlidhin me formën adekuate të foljes, psh.: *Io - mi vesto, Tu - ti alzi*.
  - *Indovina cosa faccio - gara*. Mësuesi/ja vendos në tavolinë letra që tregojnë veprime të përditshme (ose kanë të shkruara folje vetvetore). Nxënësit ndahen në grupe me nga 4 deri në 6 nxënës. Një nxënës nga secili grup vizaton një kartë dhe bën pantomimën e veprimit, ndërsa nxënësit e grupit të tij e gjejnë dhe thonë saktë foljen. Për shembull, nëse shpjegon foljen vestirsi, thonë nxënësit e grupit të tij: *tu ti vesti*. Grupi i cili për një kohë të shkurtër do ta jep përgjigjen e saktë fiton një pikë.
  - *Che cosa fai nel soggiorno/nella cucina/nello studio...* Mësuesi/ja shkruan në tabelë, në kolona, dhomat e shtëpisë. Nxënësit marrin karta me aktivitetet e përditshme. Secili nxënës del në tabelë, ngjit kartën në kolonën përkatëse dhe thotë një fjali të llojit: *Nel soggiorno guardo la televisione*.  
(Aktiviteti i njëjtë mund të realizohet edhe me pjesët e ditës me hapësirat e shtëpisë.)
  - Radhit sipas trajtës. Nxënësit në çifte marrin fletë me ilustrim dhe nocion të shkruar për ushqim me nyjën e trajtës së shquar. Secila dyshe e ngjit fletën në tabelë në kolonën përkatëse me një trajtë partitive dhe harton fjali sipas shembullit të dhënë nga mësuesi: *Amo il caffè. Prendo del caffè*.

- *Harta logjike (mappa mentale)*. Nxënësit emërtojnë nocione dhe shprehje që lidhen me ushqimin dhe pijen sipas paraqitjeve vizuale (kartolina, figura) dhe krijojnë një hartë logjike në hamer.
- *Ascolto*. Ndajfoljet e kohës dhe të personave nga teksti janë dhënë në tabelë. Nxënësit dëgjojnë tekstin, shënojnë përgjigjet e sakta në tabelë dhe u përgjigjen pyetjeve duke përdorur ndajfoljet e kohës.  
Sh.: *Maurizio fa colazione sempre alle 7, Franco fa colazione raramente.*
- *Gioco di dadí*. Në secilën anë të kubit janë të shkruara pyetje. Sh.: *Cosa mangi a colazione/pranzo/cena? Cosa ti piace mangiare? Cosa detesti/ non ti piace mangiare?* Nxënësit e hedhin kubin dhe përgjigjen në pyetjet
- *Loja në çifte* Njëri nxënës tregon orë, ndërsa nxënësi tjetër e shkruan me numra ose vizaton shigjeta.
- *A che ora...?* Secili nxënës shkruan pyetje, në fletë, *psh.: A che ora ti alzi/ fai colazione?* Dhe e vendos në kutij. Pastaj në çifte nxënësit tërheqin pyetje dhe përgjigje.
- Nxënësit praktikojnë dhe kontrollojnë njohuritë e marra nëpërmjet ushtrimeve interaktive online me plotësim, lidhje, memorie, tetëkahëshe, dyshe, e saktë/e pasaktë, kuiz... (krijuar nga mësuesi ose nëpërmjet mjeteve digjitale. Liveworksheets, WordWall, LearningApps, Kahoot).
- Dëgjimi/leximi me kuptim të një teksti shumë të shkurtër dhe përgjigja e pyetjeve si: Chi? Che cosa? Quando? Come? Dove?, e saktë/e pasaktë (vero/falso), pyetje të hapura, pyetje që lidhin informacione ose pyetje me shumë zgjedhje  
  
*Di solito la mattina mi alzo alle 7, mi lavo, mi vesto e vado a scuola. Torno a casa alle 12. Mi riposo un po', scrivo i compiti e pranzo. La sera spesso guardo la TV e mi addormento alle 22.*
- Të shprehurit me gojë: Përshkruaje menynë tënde ideale për ahengun tënd të ditëlindjes.  
  
*Per il mio compleanno vorrei una torta alla frutta fresca, panini con prosciutto, pizzette, patatine fritte, brioche alla nutella, coca cola e succhi di frutta.*
- *Intervista*. • Nxënësit bëjnë një anketë, në sa ora zgjohen shokët e klasës, kur hanë mëngjes, në sa ora shkojnë në shkollë, në sa ora shkojnë për të fjetur... Së fundi, me ndihmën e modelit që u është dhënë nga mësuesi, ata prezantojnë rezultatet e anketës.
- *Storia a catena*. Nxënësit janë të radhitur në rreth. Çdo nxënës vizaton një kartë që tregon një veprim të përditshëm. Një nxënës fillon tregimin: *Ogni giorno mi alzo alle 6.30.*

- Më pas vazhdon një nxënës tjetër, duke u siguruar që tregimi të jetë logjik dhe të ketë vazhdimësi. Më pas vazhdon një nxënës tjetër, duke u siguruar që tregimi të jetë logjik dhe të ketë vazhdimësi. Të gjithë nxënësit i kushtojnë vëmendje nëse fjalia është thënë saktë.

- Ndërveprimi gojor:

*Davide: A che ora ti alzi?*

*Valerio: Mi alzo alle 7.*

*Davide: A che ora fai colazione?*

*Valerio: Di solito alle 9:30.*

*Davide: Che cosa preferisci mangiare a pranzo?*

*Valerio: Preferisco mangiare la pizza o gli spaghetti alla carbonara.*

*Davide: Cosa mangi a cena?*

*Valerio: Cereali con latte freddo.*

- Të shprehurit me shkrim. Nxënësit e përshkruajnë ditën e tyre të zakonshme me fjali të shkurtra e të thjeshta.
- Detyra projektuese: Punimet në hamer, ku prezantohen rajonet italiane me ushqimet/prodhimet e tyre tipike.
- Aktivitete për përvetësimin e shqiptimit dhe për të zhvilluar kompetencat komunikative të nxënësit: ndërveprimi i gjuhës italiane, luajtja e roleve, dramatizimi.

#### **Tema 4: KOHA E LIRË**

Orët e përgjithshme: 20

#### **Rezultatet e mësimit:**

Nxënësi/nxënësja do të aftësohen të:

1. Kuptojnë një ftesë/përgjigje ndaj një ftese që lidhet me aktivitetet e kohës së lirë;
2. Ftesat dhe përgjigjet ndaj ftesave, gojarisht dhe përmes mesazheve (elektronike);
3. Kupton globalisht një tekst të shkurtër të dëgjuar dhe të shkruar me përshkrim të kushteve të motit;
4. Shkëmbejnë informacione, në bashkëveprim gojor, për kushtet e motit;
5. Harton një tekst të thjeshtë të shkurtër për kushtet e motit.

Përmbajtjet (dhe nocionet):	Standardet e vlerësimit:
<p>a) Aktet e të folurit:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ftesa/pranimi ose refuzimi i ftesës për aktivitete të kohës së lirë;</li> <li>• Urime për ditëlindje; <ul style="list-style-type: none"> <li>• Kërkimi/dhënia e informacionit për kushtet e motit;</li> <li>• Përshkrimi i kushteve të motit me një tekst të shkurtër e të thjeshtë.</li> </ul> </li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kupton globalisht dhe në detaje një ftesë/përgjigje ndaj një ftese që lidhet me aktivitetet e kohës së lirë;</li> <li>• Parafrazon mesazhe të thjeshta ftese/përgjigjeje;</li> <li>• Fton/i përgjigjet ftesës në mënyrë të thjeshtë, gjatë bashkëveprimit gojor; <ul style="list-style-type: none"> <li>• Harton mesazhe porosi të shkurtra të thjeshta (elektronike) në të cilat fton/përgjigjet ftesës; <ul style="list-style-type: none"> <li>- Kupton në mënyrë globale dhe të detajuar një tekst të shkurtër të dëgjuar dhe të shkruar me përshkrim të kushteve të motit;</li> </ul> </li> </ul> </li> <li>• Shkëmben informacione verbale për kushtet e motit;</li> <li>• Harton një tekst të shkurtër të thjeshtë që përshkruan kushtet e motit, në vendin e tij dhe në vende të tjera.</li> </ul>
<p>b) Njësitë leksikore:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Fjalitë dhe shprehje që lidhen me aktivitetet e kohës së lirë: <i>navigare in internet, fare sport, uscire, cinema, museo, zoo, piscina, parco acquatico, videogiochi,...;</i></li> <li>• Зборови и изрази поврзани со роденденски забави: <i> festa di compleanno, invito, regalo, torta, dolce, candele. Buon compleanno! Auguri! ... ;</i></li> <li>• Stinët e vitit: <i>primavera, estate, autunno, inverno;</i></li> <li>• Shprehje për përshkrimin e kushteve klimatike: <i>Fa bel tempo/ Fa freddo/caldo/brutto, Piove, Nevica, C'è Il sole, Tira il vento, È nuvoloso. È umido. Che tempo fa? Com'è il tempo a Roma?</i></li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kupton fjalët dhe shprehjet që lidhen me aktivitetet e kohës së lirë;</li> <li>• Numëron termat që tregojnë aktivitetet e kohës së lirë;</li> <li>• Shpjegon fjalët dhe shprehjet që lidhen me aktivitetet e kohës së lirë;</li> <li>• Kupton dhe emërton termat që tregojnë vendet ku kryhen aktivitetet e kohës së lirë;</li> <li>• Emërton nocionet që tregojnë stinët dhe kushtet e motit;</li> <li>• Përdor nocione dhe shprehje në fjali, që lidhen me kohën e lirë.</li> </ul>

<p>c) Strukturat gramatikore:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Përsëritja dhe thellimi i përmbajtjeve të programeve mësimore për klasën e mëparshme:</li> <li>- fonetika (shqiptimi dhe drejtshkrimi);</li> <li>- morfologjia (trajta, emri, mbiemri, përemri, parafjala, ndajfolja, kohët dhe mënyrat e foljeve);</li> <li>- fjalitë (dëftore: pohore dhe mohore; pyetëse; thirrmore).</li> </ul> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Përmbajtjet e reja: <ul style="list-style-type: none"> <li>- Ndajfoljet (Avverbi): <i>oggi, stamattina, prima, dopo, presto, tardi, molto, troppo</i>: <i>Stamattina usciamo tardi di casa.;</i></li> <li>- Parafjalët (Prepozizioni):</li> <li>- Parafjalët e trajtës së shquar (prepozizioni articolate): <i>nel, dal, dell'...;</i> <i>Francesca gioca nel cortile.</i></li> <li>- Kohët dhe mënyrat e foljeve (Tempi e modi verbali):</li> <li>- koha e tashme (presente): <i>fare, andare, giocare, nuotare, navigare.</i></li> </ul> </li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Shkruan drejt fjalët dhe shprehjet e sapopërvetësuar;</li> <li>• Shprehet me shqiptim mjaft të drejtë për t'u kuptuar;</li> <li>• Përdor formën e duhur të propozimit të artikuluar në një kontekst të caktuar;</li> <li>• Përdor trajtat e përshtatshme të gjinisë mashkullore dhe femërore për emrat dhe mbiemrat e sapopërvetësuar;</li> <li>• Përdor ndajfoljet <i>oggi, stamattina, prima, dopo, presto, tardi</i> në fjali të thjeshta;</li> <li>• Përdor trajtat adekuate të foljeve të sapo përvetësuar në kohën e tashme.</li> </ul>
<p>ç) Përmbajtjet e diskutimit:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Interesat e të rinjve nga kultura e tyre dhe të rinjve nga Italia, në lidhje me kohën e lirë.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Identifikon dhe shpreh ngjashmëritë dhe dallimet në lidhje me aktivitetet e kohës së lirë të rinjve nga kultura e tij dhe të rinjve nga Italia.</li> </ul>
<p><b>Shembuj të aktiviteteve:</b></p> <p><i>Një pjesë e shembujve bashkojnë disa standarde vlerësimi të së njëjtës përmbajtje që mund të zbatohen në disa mësim. Shembujt e dhënë mund të shërbejnë edhe si model për krijimin e aktiviteteve të reja për të njëjtat standarde ose për të tjera që nuk mbulohen</i></p>	

*prej tyre.)*

- Aktivitetet e zakonshme për të filluar çdo orë: përshëndetje, shkrimi i datës dhe ditës në tabelë dhe javës në një fletore, këndimi i një kënge të mësuar më parë.
- Ushtrime për përvetësimin e theksit, ritmit dhe intonacionit karakteristik të gjuhës italiane. P.sh.: përsëritja e thënieve të shkurtra sipas një modeli të dëgjuar.
- Renditja e fjalëve në fjali të shkurtra dhe figura në një renditje logjike.
- Plotësimi i vendeve bosh në tabela dhe fjali me njësi leksikore dhe përmbajtje gramatikore të përshtatshme.
- Orologio meteo. Mësuesi/ja mban një hamer me një orë të vizatuar në të cilën janë paraqitur simbole që ilustron kushte të caktuara të motit. Ai i ndan nxënësit në grupe dhe u jep kartela në të cilat ka shkruar shprehje që tregojnë kushtet e motit. Një nxënës nga grupi lexon gjendjen e motit që është në kartë dhe një nxënës tjetër nga një grup tjetër lëviz akrepin e orës në figurë me gjendjen e motit që korrespondon me atë që është lexuar. Fituesi është grupi që hamendëson më shumë kushtet e motit.
- *Che cosa fai nel tempo libero?* Nxënësit japin me gojë informacion për aktivitetet e tyre në kohën e lirë.
- *Mi piace/ non mi piace.* Наставникот црта на табла две табели. Mësuesi/ja vizaton në tabelë dy tabela. Nxënësit shkojnë një nga një në tabelë dhe shkruajnë aktivitetet e kohës së lirë që u pëlqejnë në njërin tabelë dhe ato që nuk u pëlqejnë në tabelën tjetër.
- *Abbinamento* - Përputhja e figurave me fjalët dhe shprehjet e dhëna që tregojnë aktivitete të kohës së lirë, në një tabelë interaktive.
- *Crucipuzzle.* Nxënësit gjejnë fjalët e sugjeruara që lidhen me aktivitetet e kohës së lirë dhe i shënojnë ato. Nxënësit mund të punojnë të pavarur ose në dyshe.
- Kuiz. Gjatë kohës së orës nxënësit (individualisht ose në dyshe) bashkohen në lidhjen e dhënë nga mësuesi, i cili ka një ushtrim me figura që tregojnë kushtet e motit. Sipas figurës së dhënë nxënësit zgjedhin përgjigjen e saktë.
- *Che tempo fa oggi?* Mësuesi/ja i ndan nxënësit në grupe, i jep secilit grup një fletë letre me një hartë të vendeve të ndryshme me qytete. Nxënësit hartojnë fjali, japin informacion se si është moti në një nga qytetet e dhëna.
- *Sh.: A Perugia fa bel tempo. A Barcellona fa caldo. A Amsterdam fa freddo.*

- Ndërveprimi me gojë, në gjuhën amtare, ndërmjet nxënësve dhe mësuesit për lëndën *Aktivitete në kohën e lirë*. Nëpërmjet teknikës Brainstorming, nxënësit në gjuhën e tyre amtare përshkruajnë aktivitetet që bëjnë në kohën e lirë. Mësuesi/ja i shkruan në tabelë.
- Bëni një fjali. Mësuesi/ja i ndan nxënësit në grupe më të vogla. Ai i jep secilit grup fjalë të ngatërruara të shkruara në një kartë me të cilën duhet të bëjnë një fjali. Më pas secili grup paraqet fjalinë e tij. Aktiviteti përsëritet disa herë me fjalë/fjali të ndryshme.
- Shumica e fjalive. Puna në tre grupe. Secili grup vizaton një fletë letre me një nga foljet fare/giocare/andare me të cilën shkruajnë sa më shumë fjali. Pas kësaj, secili grup lexon fjalitë e përpiluara njëra pas tjetrës dhe pjesa tjetër e nxënësve dëgjojnë dhe plotësojnë nëse është e nevojshme. Grupi me fjalitë më të sakta është fitues.
- Zgjidhja e kuizit për kontrollin e njohurive të përbëra nga mësimdhënësi ose përmes mjeteve të ndryshme digjitale (*Kahoot, LearningApps...*).
- Dëgjimi/leximi me kuptim i tekstit të shkurtër dhe përgjigja e pyetjeve të llojit: *Chi? Che cosa? Quando? Come? Dove?*, saktë/pasaktë (vero/falso), pyetje të hapura, pyetje për ndërlidhje të informatave ose pyetje me më tepër zgjidhje.

*La mia stagione preferita è l'inverno. D'inverno fa freddo, le temperature sono sotto zero, ci sono le nuvole grigie e a volte c'è la nebbia. Mi piace quando nevic, io adoro la neve e quando tutto attorno è bianco.*

- Interaksioni gojor: Shkëmbimi i informatave për kohën e lirë. Një nxënës e pyet nxënësin tjetër se çka bën për fundjavë ose pas shkolle ndërsa tjetri përgjigjet:

*Alessio: Che cosa fai questo fine-settimana?*

*Federico: Gioco a calcio. Dopo vado al cinema. E tu?*

*Alessio: Io vado al Centro commerciale con i miei compagni.*

*Federico: Qual'è il tuo passatempo preferito?*

*Alessio: Mi piace ascoltare la musica o guardare film documentari.*

- Ndërveprimi gojor: *Ftesë*, pranim/refuzim të ftesës.

*Elena, vieni con me al cinema domani sera? -Sì, vengo volentieri. / -Mi dispiace, non posso venire, ho da fare.*

- Ndëveprimi gojor: *Che tempo fa?* Mësuesi tregon një hartë meteorologjike të botës. Nxënësit shkëmbejnë informacione për kushtet e motit në vende të ndryshme. Një nxënës bën një pyetje në lidhje me motin në një vend të caktuar, një nxënës tjetër përgjigjet:

*Che tempo fa in Africa? - Fa molto caldo. C'è il sole.*

*Che tempo fa al Polo Nord? - Fa molto freddo. Le temperature sono molto basse.*

*Che tempo fa in Inghilterra? - Fa freddo e piove spesso. Il clima è nuvoloso e umido.*

- Shprehje me shkrim. Nxënësit shkruajnë ftesat në copa letre për një festë ditëlindjeje. Më pas i shkëmbejnë mes tyre dhe secili i përgjigjet ftesës që ka marrë.
- Shprehje me shkrim. Bazuar në një hartë të motit, nxënësit të ndarë në grupe përshkruajnë kushtet e motit në vende të caktuara të botës.
- Detyrë projekti: Foto histori. Nxënësit, në grupe, bëjnë një poster me ilustrime që ilustrojnë aktivitetet e kohës së lirë në stinë të ndryshme dhe i lidhin me fjali të shkurtra të thjeshta që përshkruajnë ato aktivitete.
- Detyrë projekti: Ftesa për festë. Nxënësit ndahen në grupe dhe bien dakord për vendin e festës, datën, kohëzgjatjen/orën, ushqimin, pijet, aktivitetet, lojërat, muzikën. Ata mund të bëjnë disa sugjerime, të cilat më pas do t'i paraqesin në klasë dhe më i miri do të votohet. Në fund, ata shkruajnë ftesa në gj. italiane, ku do të përfshihen informacionet e dakorduara për festën.
- Detyrë projekti: Stinët. Nxënësit bëjnë një poster që tregon foto të katër stinëve. Nën çdo foto shkruajnë shprehjet që tregojnë kushtet atmosferike karakteristike të periudhës përkatëse të vitit.
- Aktivitetet për ushtrimin e shqiptimit dhe zhvillimin e kompetencës komunikuese të nxënësit: lexim me zë, bisedë në italisht, luajtje me role, dramatizime.



## PËRFSHIRJA, BARAZIA/NDJESHMËRIA GJINORE, NDËRKULTURALITETI DHE INTEGRIMI NDËRLËNDOR

Mësimdhënësi siguron gjithëpërfshirje duke i përfshirë të gjithë nxënësit në të gjitha aktivitetet gjatë orës së mësimi. Duke vepruar kështu, ai i mundëson çdo fëmijë të angazhohet në mënyrë njohëse dhe emocionale përmes përdorimit të qasjeve të përshtatshme (individualizimit, diferencimit, punës në grup, mbështetja e shokëve të klasës). Kur punon me nxënës me aftësi të kufizuara, ai zbaton një plan edukativ individual (me rezultate të personalizuar të nxënësve dhe standardeve të vlerësimit) dhe sa herë që është e mundur përdor mbështetje shtesë nga persona të tjerë (asistentë personalë dhe arsimorë, ndërmjetës arsimor, tutorë vullnetarë dhe profesionistë nga shkollat me qendër burimore.). Ai monitoron rregullisht të gjithë nxënësit, veçanërisht ata nga grupet vulnerabël, në mënyrë që të mund të identifikojë menjëherë vështirësitë e të nxënësve, t'i inkurajojë dhe mbështesë ata në arritjen e rezultateve të nxënësve.

Gjatë realizimit të aktiviteteve mësimdhënësi i trajton në mënyrë të barabartë si djemtë ashtu edhe vajzat, duke u kujdesur që të mos u caktojë role të stereotipizuara gjinore. Gjatë formimit të grupeve të punës, ai përpiqet të sigurojë një balancë të bazuar në gjini. Kur zgjedh materiale shtesë mësimore, ai përdor ilustrime dhe shembuj që janë të ndjeshëm gjinor dhe etnik/kulturor dhe inkurajojnë barazinë gjinore, domethënë promovojnë ndërkulturalizmin.

Kur është e mundur, mësuesi përdor integrimin e temave/përmbajtjes/koncepteve në planifikimin dhe zbatimin e mësimdhënies. Integrimi u mundëson nxënësit të përfshijnë këndvështrimet e lëndëve të tjera në atë që mësojnë në këtë lëndë dhe të lidhin njohuritë nga fusha të ndryshme në një tërësi.

## VLERËSIMI I ARRITJEVE TË NXËNËSIT

Vlerësimi i arritjeve të nxënësve bëhet në bazë të standardeve të dhëna të vlerësimit, me theks pozitiv në përparimin e arritur nga nxënësit në përvetësimin e gjuhës dhe duke mos evidentuar mangësitë. Duke qenë se në klasën e shtatë në lëndën e gjuhës italiane nxënësit zotërojnë të katër aftësitë gjuhësore: të kuptuarit e të dëgjuarit, të kuptuarit fillestar të leximit, të folurit (ndërveprimi dhe prodhimi i të folurit) dhe të shkruarit fillestar (prodhimi me shkrim), mësuesi/mësimdhënësi monitoron dhe vlerëson:

- përgjigje me gojë për pyetjet e parashtruara nga mësimdhënësi ose shokët e klasës dhe pjesëmarrja në dialogë të shkurtër duke përdorur fjalorin e përvetësuar;
- shprehja gojore në mënyrë mjaft të saktë për t'u kuptuar;
- shprehje verbale dhe joverbale pas dëgjimit të rrëfimit;
- të kuptuarit e thënieve të shkurtra të dëgjuara dhe/ose të shkruara dhe dialogëve të shkurtër, tekste të shkurtra, poezi të shkurtra, këngë të thjeshta, etj.;
- shkrimi i drejtë i fjalëve, fjalive të shkurtra dhe dialogëve të shkurtër, si dhe shkrimi sipas modelit tingullor – diktimit;
- shprehja gojore dhe ndërveprimi gojor;
- shkrimi i fjalive, teksteve të shkurtra dhe të thjeshta për tema të dhëna;
- përgjigjet e kuizeve (teste të shkurtra) që janë pjesë e mësimdhënies;
- krijimi individual dhe grupor i detyrave të projektit (postera, ilustrime, ...);
- detyrat e shtëpisë.

Pas përfundimit të mësimin të çdo teme, nxënësi merr një notë përmbledhëse numerike për standardet e arritura të vlerësimit. Vlerësimi përmbledhës kryhet si një kombinim i rezultatit të arritur në një test njohurish dhe vlerësimit të progresit të vendosur nëpërmjet teknikave të ndryshme të vlerësimit formues. Gjatë dhe në fund të vitit shkollor nxënësi merr nota numerike.

Fillimi i zbatimit të programit mësimor	2025/2026
Institucioni/ bartës i programit	Byroja e Zhvillimit të Arsimit
Në bazë të nenit 30 paragrafi 3 të Ligjit për Arsimin Fillor ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut" nr. 161/19 dhe 229/20), ministri i Arsimit dhe Shkencës miratoi programin mësimor të <i>Gjuhës italiane</i> për klasën VII.	<p>Nr. 12-12122/4 8.11.2023</p> <p style="text-align: right;">Ministër i Arsimit dhe Shkencës Doc.dr. Jeton Shaqiri, d.v. -----</p>